USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **R. G.,** zastoupený Mgr. Pavlem Čižinským, advokátem se sídlem Ječná 548/7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2018, čj. OAM-44/LE-LE05-LE26-2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 10. 2020, čj. 1 Az 15/2018-32,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou u Městského soudu v Praze. Namítal, že žalovaný nedostatečně zjistil situaci v Tunisku, neboť vycházel z neaktuálních zpráv. Tunisko je sužováno velmi vážnou bezpečnostní a politickou situací a žalobce se obává islamistických teroristů na jedné straně a vládní moci na straně druhé. Žalovaný chybně posoudil a nepřiměřeně bagatelizoval žalobcovy důvody pro podání žádosti, zároveň se opomněl zabývat otázkou zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života, pokud by byl nucen z ČR vycestovat. Podle judikatury je však žalovaný povinen se při posuzování podmínek podle § 14a odst. 2 zákona o azylu zabývat tím, zdali rozhodnutím nedojde k zásahu do práva cizince na rodinný a soukromý život.

[2] Městský soud žalobu shora uvedeným rozsudkem zamítl. Dospěl k závěru, že podklady napadeného rozhodnutí byly aktuální a není zřejmé, jak mají určité odlišnosti v později vydaných zprávách ohledně situace v Tunisku souviset s žalobcem uváděnými skutečnostmi. Pokud podle žalobce z těchto zpráv plynou informace o případech trestního stíhání za kritiku prezidenta nebo jednání tuniské veřejné moci, rovněž v ČR bylo hanobení představitelů republiky a prezidenta republiky až do roku 1994, resp. 1997 trestným činem. Jestliže žalobce dovozuje důvod pro udělení mezinárodní ochrany z existence speciální trestněprávní ochrany orgánů státní moci před verbálními útoky v zemi původu, jedná se o nepochopení a snahu o zneužití institutu mezinárodní ochrany. Městský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že z žalobcových tvrzení nelze vyvodit žádnou konkrétní obavu z pronásledování v zemi původu, která by měla reálný podklad.

Žalobce neprokázal své tvrzené projevy politického nesouhlasu, kritiku vlády posoudil městský soud za nevěrohodnou. V průběhu správního řízení se žalobce mýlil v osobě prezidenta, vůči němuž měla jeho kritika směřovat. Pokud by byl natolik zásadním odpůrcem režimu, lze více než předpokládat, že bude mít jasné znalosti o tom, vůči komu jeho aktivita směřuje. Rovněž argumentace v tom směru, že tuniská vláda podporuje islamistické teroristy, je velmi povrchní, účelová a zakládá se na neznalosti místních reálií. Nedůvěryhodnost žalobcova příběhu podporuje též skutečnost, že z Tuniska vycestoval za účelem sloučení rodiny. Žádné problémy ve vlasti dříve neměl, nebyl ani trestně stíhán. Ani tvrzené neshody žalobce s jeho rodinou v zemi původu ohledně tetování nemohou být důvodem pro udělení azylu. U posouzení zásahu do žalobcova rodinného a soukromého života žalovaný nepochybil, žalobce nijak neupřesnil svůj tvrzený vztah k přítelkyni. I kdyby existenci tohoto vztahu prokázal, nebylo by to důvodem pro udělení azylu. Žalovaný dostatečně posoudil soukromé poměry žalobcova života a nenalezl důvody pro udělení humanitárního azylu.

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítá, že soud vypořádal žalobní body jen částečně, přičemž z velké části uvedl vlastní důvody, proč stěžovatel nemá na udělení mezinárodní ochrany nárok. Tím napadené rozhodnutí nepřípustně doplnil, resp. nahradil, a to např. ohledně závěru, že je jeho výpověď nevěrohodná. Zároveň městský soud zásadně reviduje závěr žalovaného, pokud připouští, že pronásledování hrozí těm, kteří „*ty mocné*“ v Tunisku kritizují. Žalovaný totiž uvedl, že v Tunisku žádné problémy nejsou. V jednom z žalobních bodů stěžovatel uvedl, že z rozhodnutí žalovaného není zřejmé, zda vzal za prokázanou stěžovatelovu veřejnou kritiku tuniského režimu, anebo nikoliv. Městský soud uznal, že v Tunisku hrozí za projevy svobody slova represe, avšak zároveň uvedl, že stěžovatelova kritika je nevěrohodná. To je třeba chápat tak, že mu městský soud jeho politickou aktivitu neuvěřil. Žalovaný však neuvedl, že by si stěžovatel svůj azylový příběh vymyslel a pokud k tomu dospěl městský soud, jedná se o závěr nad rámec napadeného rozhodnutí. Zároveň městský soud vyvrátil tvrzení žalovaného, že v Tunisku obecně nikomu nic nehrozí, a proto nemůže rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany obstát. Je třeba, aby žalovaný v dalším řízení vyjasnil, zda azylový příběh stěžovatele považuje za věrohodný či nikoliv. Rovněž úvaha soudu ohledně možnosti trestního postihu za urážku prezidenta republiky (a jeho azylovou relevanci) nahrazuje chybějící úvahu žalovaného.

[4] Městský soud dále nepřípustně benevolentně vůči žalovanému vypořádal stěžovatelovy námitky týkající se neaktuálnosti shromážděných podkladů. Soud naznačuje, že starší a novější zprávy o situaci v Tunisku se od sebe příliš neliší, aniž by je blíže rozebíral, a dodává, že v tom, v čem se od sebe odlišují, nemá s osobou (a azylovou žádostí) stěžovatele žádnou souvislost. Tato tvrzení jsou nepodložená a nesprávná, neboť stěžovateli hrozí pronásledování v zemi původu z náboženských důvodů, jelikož je bez vyznání. Chybné právní posouzení stěžovatel shledává ve výtce městského soudu, že se ve správním řízení mohl dostavit k seznámení se s poklady rozhodnutí a navrhnout jejich doplnění o aktuálnější zprávy. Povinnost pracovat s aktuálními informacemi vyplývá žalovanému přímo ze zákona a z logiky věci, a je tedy nezávislá na návrhu účastníka řízení. Žalovaný by měl vědět, kdy periodické zprávy o situaci v zemi původu vycházejí a pokud lze očekávat, že přinesou nová zjištění, měl by s rozhodnutím ve věci vyčkat vydání jejich aktuálního znění. Městský soud se též v rozporu s § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu

odmítl zabývat nepřiměřeností zásahu žalobou napadeného rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval své dřívější vyjádření k žalobě, v němž zejména popsal závěry rozvedené v rozhodnutí, které ve věci vydal.

[6] Nejvyšší správní soud po posouzení formálních náležitostí kasační stížnosti nejprve přistoupil ke zkoumání její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Zabýval se tedy tím, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany lze pro stručnost odkázat na usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS.

[7] Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal, a stěžovatel jej ostatně ani sám netvrdí. Městský soud se nedopustil pochybení, která by přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu výše uvedeného zakládala. Městský soud vypořádal žalobní námitky a dospěl ke stejným závěrům jako žalovaný, tedy že stěžovatel svou politickou aktivitu nijak nedoložil a jeho vyjádření o tuniských politických reáliích v průběhu správního řízení zavdala pochybnosti o její věrohodnosti. Taková odlišnost mezi posouzením věci ze strany žalovaného a městského soudu, jak ji popisuje v kasační stížnosti stěžovatel, z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí a nyní napadeného rozsudku nevyplývá. Naopak městský soud i žalovaný shodně uvedli, že obava z pronásledování stěžovatele v případě návratu do země původu není reálná, resp. mu nehrozí. Situací v Tunisku a přezkumem rozhodnutí ve věcech tuniských státních občanů se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již zabýval opakovaně (srov. např. rozsudek ze dne 27. 2. 2020, čj. 1 Azs 477/2019-38, anebo usnesení ze dne 8. 10. 2020, čj. 10 Azs 232/2020-32, ze dne 17. 6. 2020, čj. 6 Azs 70/2020-33, ze dne 24. 4. 2019, čj. 2 Azs 301/2018-37, anebo ze dne 17. 4. 2019, čj. 4 Azs 36/2019-32). V usnesení čj. 10 Azs 232/2020-32 zdejší soud mj. připomněl, že Tuniská republika se ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a § 2 bod 23 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje za bezpečnou zemi původu. Zařazení Tuniska do tohoto seznamu je sice účinné od 23. 3. 2019, tedy až poté, kdy žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí, z této skutečnosti je nicméně zjevné, že se situace v Tunisku v posledních letech (tedy zejména od vydání zpráv z roku 2016 a 2017, z nichž žalovaný vycházel) nezhoršuje, přinejmenším ne do podoby, jak ji popisuje stěžovatel. Ve vztahu k hrozbě pronásledování stěžovatele v případě návratu do země původu tak Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů přijatelnost kasační stížnosti neshledal. Tu nelze dovodit ani z argumentace, že městský soud nahradil chybějící úvahu žalovaného o trestnosti kritiky tuniského prezidenta (vlády). V tomto ohledu městský soud pouze reagoval na výslovnou argumentaci, kterou stěžovatel vznesl v doplnění žaloby. Jedná se nicméně o skutečnost, která spadá pod hrozbu pronásledování stěžovatele pro uplatňování politických práv, k níž se žalovaný v rozhodnutí o neudělení azylu dostatečně vyjádřil (a městský soud se s jeho závěry ztotožnil).

[8] Přijatelnost kasační stížnosti není dána ani ve vztahu k otázce aktuálnosti podkladů, které žalovaný ve správním řízení shromáždil. Z judikatury správních soudů plyne, že zastaralost zpráv nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování anebo vydání

takové informace uplynul určitý čas. Zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které již nejsou aktuální v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím, neboť situace, jíž zpráva popisuje, je již zcela jiná (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, čj. 45 Az 21/2016-55, č. 3714/2018 Sb. NSS, či rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, čj. 6 Azs 109/2019-74). Jak plyne z výše uvedeného, Tunisko bylo po vydání žalobou napadeného rozhodnutí zařazeno na seznam bezpečných zemí, což s sebou nese potvrzení skutečnosti, že situace v zemi původu stěžovatele je poměrně dobrá a stabilní.

[9] Možností udělení doplňkové ochrany z důvodu ochrany soukromého a rodinného života se Nejvyšší správní soud již zabýval např. v rozsudcích ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008-71, ze dne 25. 1. 2013, čj. 5 Azs 7/2012-28, č. 2836/2013 Sb. NSS, ze dne 21. 5. 2010, čj. 6 Azs 5/2010-57, anebo v usnesení ze dne 21. 4. 2010, čj. 9 Azs 3/2010-62, a ze dne 31. 3. 2021, čj. 1 Azs 400/2020-33. Přestože nutnost vycestování cizince z území ČR v důsledku neudělení mezinárodní ochrany pro žadatele může znamenat zásah do soukromého a rodinného života, udělení doplňkové ochrany ve vztahu k možnému porušení mezinárodních závazků ČR bez přistoupení dalších okolností bude představovat velmi výjimečný institut (srov. také usnesení ze dne 21. 7. 2016, čj. 10 Azs 95/2016-32, či ze dne 7. 3. 2018, čj. 1 Azs 374/2017-38). V případě stěžovatele však výjimečné okolnosti, které by udělení mezinárodní ochrany z tohoto důvodu opodstatňovaly, nejsou zřejmé. Pro posouzení přijatelnosti kasační stížnosti není v případě stěžovatele relevantní ani skutečnost, že městský soud se ohledně tohoto žalobního bodu vyjadřoval převážně ve vztahu k (ne)udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, nikoliv ve vztahu k doplňkové ochraně ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) téhož zákona. Jedná se totiž o skutečnost, která nemůže mít na zákonnost rozsudku ve věci (a tedy ani na procesní či hmotněprávní práva stěžovatele) žádný významný vliv. To platí tím spíše, že městský soud vyslovil obecné závěry spočívající v tom, že stěžovatel v průběhu správního řízení neprokázal existenci relevantních rodinných vazeb. Pouhé nepřesné vypořádání žalobního bodu ze strany městského soudu v kontextu dané věci tedy přijatelnost kasační stížnosti nezakládá.

[10] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že soud kasační stížnost odmítl, nemá právo na náhradu nákladů řízení žádný z účastníků.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. května 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu